

Силабус дисципліни

Назва дисципліни, обсяг у кредитах ЄКТС	Теорія автоматичного керування, обсяг вивчення дисципліни – 8 кредитів
Загальна інформація про викладача	Лагута В.В., к.т.н., доцент кафедри «Автоматика та телекомунікації»
Семестр, у якому можливе (планується) вивчення дисципліни	бакалавр, 5-6 семестри.
Факультети, студентам яких пропонується вивчати дисципліну	Для студентів факультету «Комп'ютерні технології і системи»: - спеціальність 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» (ОПП Автоматика та автоматизація на транспорті).
Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує дисципліна	Метою вивчення дисципліни є досягнення компетентностей, які основані на зазначених в освітньо-професійній програмі (ООП) Компетентності, якими буде володіти студент: Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Здатність виконувати аналіз об'єктів автоматизації та зв'язку на основі знань про процеси, що в них відбуваються та застосовувати методи теорії автоматичного керування для дослідження, аналізу та синтезу систем автоматизації. Здатність застосовувати методи системного аналізу, математичного моделювання, ідентифікації та числові методи для розроблення математичних моделей окремих елементів та систем автоматизації в цілому, для аналізу якості їх функціонування із використанням новітніх комп'ютерних технологій. Результати навчання: Вміти застосовувати сучасні інформаційні технології та мати навички розробляти алгоритми та комп'ютерні програми з використанням мов високого рівня та технологій об'єктно-орієнтованого програмування, створювати бази даних та використовувати інтернет-ресурси. Вміти застосовувати методи системного аналізу, моделювання, ідентифікації та числові методи для

	розроблення математичних та імітаційних моделей окремих елементів та систем автоматизації в цілому, для аналізу якості їх функціонування із використанням новітніх комп'ютерних технологій Вміти використовувати різноманітне спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення типових інженерних задач у галузі автоматизації та зв'язку, зокрема, математичного моделювання, автоматизованого проектування, керування базами даних, методів комп'ютерної графіки.
Опис дисципліни	
Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни	Для вивчення дисципліни здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр» повинен отримати програмні результати навчання при вивченні попередніх дисциплін: – комп'ютерні методи моделювання систем; – електроніка і мікросхемотехніка; – теоретичні основи автоматики.
Основні теми дисципліни	Основні теми лекцій 5-й семестр: 1. Основні відомості про системи автоматичного керування 2. Математичне моделювання лінійних систем 3. Характеристики САК 4. Типові елементи САК 5. Передаточні функції розімкнутого ланцюга ланок 6. Ланка зі зворотним зв'язком 7. Стійкість лінійних стаціонарних САК 8. Якість САК 9. Точність САК Основні теми практичних занять 5-й семестр: 1. Математичне моделювання лінійних стаціонарних САК 2. Часові характеристики САК 3. Частотні характеристики САК 4. Асимптотичні частотні характеристики. Діаграма Боде 5. Алгебраїчні критерії стійкості 6. Частотні критерії стійкості 7. Якість САК Основні теми лекцій 6-й семестр: 10. Z-перетворення 11. Зворотне Z-перетворення 12. Моделювання дискретних та цифрових сигналів 13. Z-передаточна функція цифрової системи 14. Передаточна функція цифрового фільтру

	15. Розімкненні та замкнуті цифрові системи управління 16. Визначення реакції цифрової системи. 17. Стійкість цифрових систем 18. Частотні характеристики цифрової системи 19. Дослідження стійкості цифрової системи за допомогою діаграми Боде 19. Якість перехідного процесу цифрових систем 20. Синтез цифрових систем 21. Структури цифрових систем Основні теми практичних занять 6-й семестр: 8. Основи z-перетворення. Зворотне Z-перетворення 9. Моделювання дискретних сигналів. 10. Z-передаточна функція цифрової системи 11. Передаточна функція цифрового фільтру 12. Стійкість цифрових систем. 13. Частотні характеристики цифрових САК. Дослідження стійкості цифрової системи за діаграмою Боде. 14. Перехідні процеси в цифрових системах управління. 15. Синтез цифрових систем.
Мова викладання	українська
Список основної та додаткової літератури	Основна 1. Попович М.Г. Теорія автоматичного керування. Підручник [Текст]/ Попович М.Г., Ковальчук О.В. -К.: Либідь. -2007. -656 с. Збірник задач по теорії автоматичного регулювання і керування. [Текст]/ Під ред. В.А.Бессекерського. М.: Наука, 1969. -558с. 2. Теорія автоматичного керування [Текст]: методичні матеріали до практичних занять із розділу «Перетворення Лапласа»/уклад.: В.В.Лагута, Р.В.Рибалка; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2010. – 23 с. 3. Теорія автоматичного керування (лінійні системи) [Текст]: методичні вказівки до виконання курсового завдання/ уклад. В. В. Лагута; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2017. –49 с. 4. Моделювання систем керування та зв'язку [Текст]: методичні вказівки до виконання курсового завдання/ уклад. В. В. Лагута; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2017. –21 с. 5. Сорока К.О. Теорія автоматичного керування і комп'ютерне моделювання (неперервні лінійні системи) : навч. посібник для вищ. навч. закл. Ч.1. Основи теорії систем автоматичного керування / К. О. Сорока ; Харків. нац. акад. міського госп-ва. - Х. : ФОП Тимченко А. М., 2010. - 217 с. 6. Сорока К.О. Теорія автоматичного керування і комп'ютерне

модельовання (неперервні лінійні системи) : навч. посібник для вузів.
Ч.2. Аналіз систем автоматичного керування засобами комп'ютерного
модельовання / К. О. Сорока ; Харків. нац. акад. міського госп-ва. - Х.
: ФОП Тимченко А. М., 2010. - 155 с.

Додаткова

7. Безруков В.В. Методичні вказівки до курсової роботи з теорії
автоматичного керування. [Текст]/ Безруков В.В., Гаврилюк В.І -ДІІТ,
2003. 25 с.

8. Коновалов Г.Ф. Радіоавтоматика. [Текст]/ Коновалов Г.Ф. –М.:
Висшая школа. -1990. -335 с.

9. Філіпс Ч. Системи керування з зворотним зв'язком. [Текст]/ Філіпс
Ч. Харбор Р. -М.; Лаб. Базових Знань, 2001. -616 с.

Інформаційні ресурси

10. Бібліотека університету та її депозитарій. Режим доступу:
<https://library.diit.edu.ua/uk/catalog>

<https://library.diit.edu.ua/uk/catalog?category=books-and-other>

11. Лагута В.В. Дистанційний курс. [Електронний ресурс]. Теорія
автоматичного керування (Частина 1). Режим доступу:

<https://lider.diit.edu.ua/course/view.php?id=758>

12. Лагута В.В. Дистанційний курс. [Електронний ресурс]. Теорія
автоматичного керування (Частина 2). Режим доступу:

<https://lider.diit.edu.ua/course/view.php?id=759>

13. Інтернет-джерела:

<http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3030/Hurov%201.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

http://kafpson.kpi.ua/Arhiv/tau_control.pdf

<https://exponenta.ru/controls>